

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

A. ATATÜRK İLKELERİ

1. Cumhuriyetçilik

1. "Bugünkü hükûmetimiz, devlet teşkilatımız doğrudan doğruya milletin kendi kendine, kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükûmet teşkilatıdır. Artık hükûmet ile millet arasında mazideki ayrılık kalmamıştır. Hükûmet millet ve millet hükûmettir. Artık hükûmet ve hükûmet mensupları kendilerinin millettten ayrı olmadıklarını ve milletin efendi olduğunu tamamen anlamışlardır."

Mustafa Kemal'in yukarıdaki sözleri aşağıdaki hangi ilkeyle ilgilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

2. Atatürkçü düşünce sisteminin bir dogma olmadığını, sürekli yeniliklere, değişime ve gelişmelere açık olduğunu ifade eden ilkesinde, dinamizm ve canlılık esastır. Bu ilke, çeşitli özellikleriyle sadece Türk halkı için millî bir değer olarak kalmamıştır. Bağımsızlık özlemi çeken mazlum milletlere örnek olmuş ve evrensel bir nitelik kazanmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

3. Egemenlik; kişi, zümre, sınıf gibi toplumun bir kısmına değil tüm halka aittir. Esası; halkın ülke yönetiminde kendisini temsil edecek devlet başkanını, yöneticileri ve temsilcileri, anayasada belirlenen sürelerde, seçim yoluyla işbaşına getirmesidir.

Yukarıda özellikler aşağıdaki hangi ilke ile ilgilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

4. 1919'da başlayan Millî Mücadele, kongrelerde alınan kararlarla, millî iradeyi esas alarak yürütülmüştür. 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasıyla süreç hızlanmıştır.

Yukarıda özellikler aşağıdaki hangi ilke ile ilgilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

2. Milliyetçilik

5. Bir ülkeyi, ülkenin bütün fertlerini ve bütün değerlerini hiçbir ayırım gözetmeksizin sevmeyi, sahiplenmeyi ve onlara hizmet etmeyi gerektirir.

Yukarıda özellikler aşağıdaki hangi ilke ile ilgilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

6. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin de temel felsefesidir. Bu durum, Atatürkçü düşüncenin millî devleti, millî egemenliği ve millî iradeyi esas almasının doğal sonucudur. Atatürk'e göre Türk milleti en aziz varlıktır. Yine Atatürk'e göre millet, aynı kültüre ve birlikte yaşama arzusuna sahip bir topluluktur. Buradan hareketle, Atatürkçü düşünce Türk milletinin varoluşunu ortak bir tarihe, dile, kültüre, birlikte yaşama arzusuna ve vatan kavramına dayandırır.

Yukarıda özellikler aşağıdaki hangi ilke ile ilgilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

3. Halkçılık

7. Herkesin kanun önünde eşitliğine, hiçbir kişi ya da gruba ayrıcalık tanınmamasına denir. İlke millî iradeyi ve millî egemenliği esas alan Atatürkçü düşüncenin doğal bir sonucudur.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Halkçılık
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

8. Sosyal adalete, sosyal güvenliğe, ekonomik dengesizliklerin ve haksızlıkların giderilmesine, adaletli gelir dağılımına önem verir. Bu ilke bütün vatandaşların kanun önünde eşit olmasını ve devlet hizmetlerinden eşit bir şekilde yararlanmasını sağlamıştır. Hiç kimseye, aileye ya da zümreye ayrıcalık tanınmamıştır. Vatandaşlar, yasal yolları kullanarak her türlü hak arama özgürlüğünden faydalanabilirler.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Halkçılık
- E) İnkılapçılık

9. Siyasi alanda demokrasi düşüncesinin karşılığıdır. Bu anlayış Atatürk tarafından şöyle dile getirilir: “Hükûmet şeklimiz tam bir demokrat hükûmetidir ve dilimizde bu hükûmet halk hükûmeti diye anılır.” Çünkü demokratik yönetimlerde hâkimiyet halkın çoğunluk iradesine aittir. Bu nedenle cumhuriyet yönetiminin kurulmasında ve demokrasi anlayışının yerleşmesinde, bu ilke itici güç olmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Halkçılık
- E) İnkılapçılık

10. Ayrıcalıkları kaldırarak toplumsal adalet ve barışın sağlanmasına hizmet eder. Ayrım yapmaksızın tüm vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alır ve onların yönetime eşit olarak katılmalarını sağlar. “Sosyal devlet” anlayışının bir sonucu olarak devletin halka hizmet götürmesini gerekli kılar. Bu yönüyle de devletçilik ilkesinin tamamlayıcısıdır.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- E) İnkılapçılık
- E) Halkçılık

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

11. Halkçılık hangi ilkelerin zorunlu sonucudur?

- A) Cumhuriyetçilik- Milliyetçilik
- B) Laiklik- İnkılapçılık
- C) Devletçilik-Milliyetçilik
- D) Milliyetçilik-Devletçilik
- E) Laiklik- Devletçilik

12. Kanun önünde herkesin eşit olması, hiçbir kişi veya ayrıcalık tanınmaması Atatürk'ün hangi ilkesi ile ilgilidir?

- A) Halkçılık
- B) Laiklik
- C) İnkılapçılık
- D) Devletçilik
- E) Milliyetçilik

13.Aşağıdakilerden hangisi Halkçılık ilkesi ile bağdaşmaz?

- A) Halkın kanun önünde eşit olması
- B) Hiçbir zümreye ayrıcalık tanımaması
- C) Halkın yönetimi
- D) mücadelelerin reddi
- E) Tek partili yönetim

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

4. Devletçilik

14. Başta ekonomi olmak üzere her alanda devletin planlamacı bir tutum takınmasıdır. Devletin planlama görevinin yanında bireysel faaliyeti ve çalışmayı da kabul eder. Burada devlet ve birey birbirine zıt iki kavram olarak değil birbirini tamamlayıcı kavramlar olarak kabul edilir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda devletin ekonomik alana yönlendirme, yatırımı teşvik etme, yapılanları denetleme ve düzenleme biçiminde bir müdahalecilik olarak ortaya konmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- E) İnkılapçılık
- E) Halkçılık

15. Halkın ihtiyaçlarından doğmuştur. Sosyal devlet anlayışına sahip olan Türk devletlerinde devlet, halkın refahını artıracak çalışmaları yapmakla görevlidir. “Devlet, vatandaşların mesleklerinde çağdaş ölçülere göre ilerlemelerini sağlamalıdır. Bu sebeple vatandaşın eğitimi, terbiyesi, sağlığı ile yakından ilgilenmelidir.” sözüyle Atatürk, ilkenin sosyal ve ekonomik boyutuna dikkat çekmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- E) İnkılapçılık
- E) Halkçılık

16. Atatürkçülüğün devlet, ülke ve ulus imkânlarının kullanımında, işletilmesinde, çağdaşlaşmada devletin sosyal, kültürel, ekonomik v.b her alanda yön veren ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkçılık
- B) Laiklik
- C) İnkılapçılık
- D) Devletçilik
- E) Milliyetçilik

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

17.

- Başta ekonomi olmak üzere her alanda devletin planlamacı bir tutum takınmasıdır.
- Devletin planlama görevinin yanında bireysel faaliyeti ve çalışmayı da kabul etmesidir.
- Devletin ekonomik alana müdahale etmesidir.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Devletçilik
- E) Halkçılık

18. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde demir yolları, limanlar gibi birçok işletme yabancıların kontrolüne geçmişti. Devletin tam bağımsız olabilmesi için bu işletmelerin millileştirilmesi gerekiyordu. Özel sektör desteklenmiş; özel sektörün yapamadığı demir-çelik, dokuma, şeker fabrikaları gibi büyük yatırımlar devlet eliyle yapılmıştır. Yabancıların elindeki işletmeler, devlet tarafından satın alınarak millileştirilmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Devletçilik
- E) Halkçılık

5. Laiklik

19. Bu ilke yalnızca din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıyla sınırlı kalmaz. Bireyin tüm inanç ve ibadet hakkını tanır. Bunun yanında vatandaşlarının inançlarını özgürce yaşaması için gereken tüm tedbirleri de alır.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Laiklik
- C) İnkılapçılık
- D) Devletçilik
- E) Halkçılık

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

20. Eğitim, hukuk, yönetim gibi alanlarda, devlet işlerinin herhangi bir dinin kurallarına göre değil, aklın ve bilimin rehberliğinde yürütülmesine denir. Devlet düzeni ve hukuk kuralları herhangi bir dine göre oluşturulmaz, akıl ve bilim referans alınır. Sivil hayatta, demokrasinin temel unsurlarından din, vicdan ve ibadet hürriyeti ile de yakından ilgilidir.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Laiklik
- E) Halkçılık

6. İnkılapçılık

21. Gelişmelere ve çağın getirdiği değişimlere uyum sağlayamayan toplumlar çağdaşlaşmak için kendilerine ilerleme fırsatı vermeyen engellerden kurtulmaya çalışmışlardır. Devletlerin, geri kalmışlıktan kurtulmak ve çağdaş olarak tanımlanan toplumların seviyesine ulaşabilmek için; bilimsel, sosyal, ekonomik, kültürel ya da siyasi alanlarda yaptıkları düzenlemelerle veya getirdikleri yeniliklerle kalkınma çabalarına “çağdaşlaşma” adı verilir.

Buna göre çağdaşlaşmayı sağlayan ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Laiklik
- E) Halkçılık

22. Toplum düzenini ve yapısını daha iyi duruma getirmek için yapılan köklü değişikliklere inkılap denmektedir. Türk toplumunu çağın gerisinde bırakan kurumları ortadan kaldırmak veya bu kurumları yeni gelişmelere uygun hâle getirmektir.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Laiklik
- E) Halkçılık

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

23. Bu ilkenin varlığı aynı zamanda Atatürkçü düşüncenin dinamik bir öğreti olmasını sağlamış, onun güncel sorunları çözme kabiliyetini öne çıkarmıştır. Milletçe maddi ve manevi varlığımızın yükseltilmesi Türk devletinin dinamik idealidir. Çünkü amaç, daima çağdaş medeniyetin getirdiklerinin üstüne çıkmaktır. Bunlar sürekli olarak yeni atılımları gerekli ve zorunlu kılar.

Yukarıda özellikleri verilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Laiklik
- D) Halkçılık
- E) İnkılapçılık

24. İnsanlık sürekli gelişim ve değişim içindedir. On yıl öncesinin en mükemmel sistemleri bile çağın ihtiyaçlarına ve toplumun beklentilerine cevap veremez hâle gelebilir. Bu değişime ayak uyduramayan toplumlar yok olmaya mahkûmdurlar. Atatürk, yeni nesillerin dünyadaki değişimin takipçisi değil öncüsü olmasını istemiştir.

Buna göre yukarıdaki ifadeler aşağıdaki ilkelerden hangisiyle doğrudan ilgilidir?

- A) Devletçilik
- B) Halkçılık
- C) İnkılapçılık
- D) Cumhuriyetçilik
- E) Laiklik

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

B. SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

1. İtilaf Devletleri, İsviçre'nin Lozan kentinde toplanacak olan barış konferansına TBMM'nin yanı sıra İstanbul Hükûmetini de davet ettiler. İstanbul Hükûmeti de Ankara'ya barış konferansına birlikte katılmayı teklif etti. Bu teklife karşı Atatürk derhâl şu cevabı gönderdi: "Barış konferansında Türkiye Devleti yalnız ve ancak TBMM Hükûmeti tarafından temsil olunur." Oluşan bu durum TBMM Hükûmetini ülkedeki siyasi ikilik sorununu çözme yönünde harekete geçmeye zorladı.

Yukarıdaki gelişmeler üzerine aşağıdaki hangi olay gerçekleşmiştir?

- A) Cumhuriyetin ilanı
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Medeni Kanun'un kabulü
- E) Soyadı Kanunun kabulü

2. Aşağıdakilerden hangisi saltanatın kaldırılmasının zorunlu bir sonucudur?

- A) Cumhuriyet'in ilanını
- B) Ankara'nın Başkent İlan Edilmesi (13 Ekim 1923)
- C) 1924 Anayasası'nın Kabulü
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Medeni Kanununun kabulü

3. Laik devlet düzenine geçişin ilk adımı atılmış oldu. Osmanlı Devleti resmen sona erdi. Devletteki iki başlılık ortadan kaldırıldı. Millî egemenlik ilkesinin hayata geçirilmesi yolunda önemli bir adım atıldı. Ancak rejim ve devlet başkanlığı tartışmaları başladı.

Yukarıdaki sonuçlara yol açan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyetin ilanı
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Medeni Kanun'un kabulü
- D) Soyadı Kanunun kabulü
- E) Saltanatın kaldırılması

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

4. Sadrazam Tevfik Paşa TBMM'ye bir telgraf çekerek Lozan Konferansı'nda iş birliği yapmak istiyordu. Bu telgraf mecliste büyük tepkilere yol açtı ve konu mecliste büyük tartışmalara yol açtı. Mustafa Kemal Paşa mecliste yaptığı konuşmada milletin kendi çabasıyla hâkimiyeti ele aldığını belirtti.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Cumhuriyetin ilanı
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Medeni Kanun'un kabulü
- D) Soyadı Kanunun kabulü
- E) Saltanatın kaldırılması

5.

- Osmanlı Devleti resmen sona erdi.
- Millî egemenliğin önündeki en önemli engel kaldırıldı.
- Ülke yönetimindeki iki başlılık sona erdi.
- TBMM Türkiye'de tek yasal otorite haline geldi.
- Laiklik konusunda ilk adım atıldı.
- İtilaf Devletleri'nin Lozan Konferansı'nda ikilik çıkarmalarına izin verilmedi.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki olay sonrası ortaya çıkmıştır?

- A) Cumhuriyetin ilanı
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Medeni Kanun'un kabulü
- E) Soyadı Kanunun kabulü

6. TBMM Hükûmeti, Türk Milleti'nin tek temsilcisi olduğunu dünyaya ilan etti. Egemenlik TBMM'nin, dolayısıyla millî iradenin eline geçti. Millî egemenlik anlayışının kökleşmesini sağladı.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisiyle ortaya çıkmıştır?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Lozan Antlaşması
- D) Medeni Kanun'un kabulü
- E) Soyadı Kanunun kabulü

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

7. Ankara'nın başkent ilan edilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) İstanbul'a yakın olması
- B) Millî Mücadelenin merkezi olması
- C) Ulaşım hatları üzerinde olması
- D) Güvenli bir bölgede bulunması
- E) Batı Cephesine yakın olması

8. İtilaf Devletlerinin İstanbul'u boşaltması, başkent tartışmalarının yoğunluk kazanmasına neden oldu. Ya İstanbul başkent olmaya devam edecek ya da yeni yönetim kendisine yeni bir başkent seçecekti. İstanbul saltanat yönetiminin merkezi olarak görülüyordu. Bu nedenle millî egemenlik anlayışını benimseyen yeni yönetim için yeni bir başkent seçilmesi daha uygun görüldü.

Ankara'nın başkent ilan edilmesine yol açan siyasi gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Lozan Antlaşması
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Cumhuriyetin ilanı

9. Atatürk, Millî Mücadele'ye millî iradenin esas alınması ilkesiyle başlamıştı. Bu süreçte Amasya Genelgesi'nde yer alan: "Milletin varlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ifadesi ve Erzurum Kongresi kararlarında yer alan: "Millî iradeyi hâkim kılmak esastır." ilkesiyle millî irade esas alınmıştır. Meclis'in açılışında alınan kararlarda yer alan: "TBMM'nin üstünde bir güç yoktur." ilkesiyle de millî egemenlik vurgulanmıştır.

Yukarıda ifade edilen gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- B) Medeni Kanun'un kabulü
- C) Lozan Antlaşması
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Cumhuriyetin ilanı

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

10. 27 Ekim 1923'te, Fethi (Okyar) Bey'in istifası ile hükûmet krizi çıktı. Yeni hükûmetin kurulamaması Meclisi çalışamaz hâle getirdi. Bu sorunun giderilebilmesi için hükûmet kurma sisteminin de değiştirilmesi gerekiyordu.

Bu kriz aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle çözülmüştür?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- B) Medeni Kanun'un kabulü
- C) Lozan Antlaşması
- D) Cumhuriyetin ilanı
- E) Halifeliğin kaldırılması

11.

- Laikliğe geçişin en önemli aşaması gerçekleştirildi.
- Devlet merkezindeki iki başlılığın ortadan kaldırılmasını sağladı.
- İnkılapların gerçekleştirilmesi için elverişli bir ortam hazırlandı.
- Millî egemenlik anlayışı pekiştirildi.

Yukarıdaki sonuçlar aşağıdaki hangi olayın sonuçlarıdır?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- B) Medeni Kanun'un kabulü
- C) Lozan Antlaşması
- D) Cumhuriyetin ilanı
- E) Halifeliğin kaldırılması

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

12. Kaldırılarak yerine Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulduğu kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeriye ve Evkaf Vekaleti
- B) Erkan-ı Harbiye Umum Vekaleti
- C) Meclis-i Valayı Ahkamı Adliye
- D) Şurayı Devlet
- E) Meclis-i Tanzimat

13. Erkan-ı Harbiye Umum Vekaleti kaldırıldıktan sora yerine aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?

- A) Savunma Bakanlığı
- B) Genelkurmay Başkanlığı
- C) Mehmetçik Vakfı
- D) Merkez Bankası
- E) Kızılay

14. 3 Mart 1924 tarihinde çıkarılan yasa ile Halifelik kaldırılmıştır. Aşağıdakilerden hangisi aynı kanunla kaldırılan kurumlardan biridir?

- A) Maarif Vekaleti
- B) Erkan-ı Harbiye Umum Vekaleti
- C) Meclis-i Valayı Ahkamı Adliye
- D) Şurayı Devlet
- E) Meclis-i Tanzimat

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

15.

1924 Anayasası'nın Bazı Maddeleri:			
Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.	Hâkimiyet kayıtsız ve şartsız milletindir.	Seçimler dört yılda bir yapılır. On sekiz yaşını tamamlayan her erkek oy kullanma hakkına sahiptir.	Türk hür doğar, hür yaşar. Hürriyet, başkasına zararı olmayacak her türlü tasarrufta bulunmaktır.

Yukarıdaki maddeleri dikkate aldığımızda 1924 Anayasasında aşağıdaki hangi konuda eksiklik olduğu söylenebilir?

- A) Siyasal eşitlik
- B) Milli Egemenlik
- C) Cumhuriyet
- D) Hürriyet
- E) Hakimiyet

16.

- Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu kabul edilmiştir.
- Türkiye Devleti'nin bir cumhuriyet olduğu belirtilmiştir.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin dininin İslam, başkentinin Ankara, resmî dilinin Türkçe olduğu kabul edilmiştir.
- Yasama TBMM'ye, yürütme Cumhurbaşkanı ve hükûmete, yargı ise bağımsız mahkemelere bırakılmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1921 Anayasası
- B) 1924 Anayasası
- C) Medeni Kanun
- D) Türk Ticaret Kanunu
- E) Türk Ceza Kanunu

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

C-HUKUKİ ALANDA MEYDANA GELEN GELİŞMELER

17. Medeni Kanununun Kabulü aşağıdaki hangi ilkelerle doğrudan ilgilidir?

- A) Milliyetçilik-Laiklik
- B) Halkçılık-Laiklik
- C) Devletçilik-Laiklik
- D) Cumhuriyetçilik-Milliyetçilik
- E) İnkılapçılık-Devletçilik

18.

- Din, dil, ırk ve cinsiyet gözetmeksizin bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına kanun önünde eşitlik getirildi.
- Türk kadını çeşitli mesleklerde çalışma hakkı kazandı.
- Tek eşlilik kuralı getirildi.
- Kadınlara da boşanma hakkı verildi.
- Kadınlara, mirastan eşit pay alma hakkı tanındı.

Yukarıdaki özellikler aşağıdakilerden hangisi ile getirilmiştir?

- A) Medeni Kanun
- B) Ceza Kanunu
- C) Ticaret Kanunu
- D) 1921 Anayasası
- E) 1924 Anayasası

19.

- Tek eşle evlilik kabul edildi ve evliliğe yaş sınırı getirildi.
- Evlenmede kadının rızasının alınması zorunlu hale getirildi.
- Evlilikte resmi nikah zorunlu oldu.
- Mirastan kadın ve erkeğin eşit pay alması sağlandı.
- Mahkemelerde kadın ve erkeğin şahitliği eşit sayıldı.
- Kadınlara istediği mesleğe girme hakkı tanındı.

- A) Medeni Kanun
- B) Ceza Kanunu
- C) Ticaret Kanunu
- D) 1921 Anayasası
- E) 1924 Anayasası

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

20. Aşağıdakilerden hangisi Medeni Kanun’la getirilen yenilikler arasında yer almaz?

- A) Resmi nikah esası getirildi
- B) Tek kadınla evlilik esası getirildi
- C) Mirasta kadın erkek eşitliği getirildi
- D) Seçme ve seçilme hakkı getirildi
- E) Kadına istediği işe girme hakkı tanındı

21. Aşağıdakilerden hangisi Medeni Kanun’la getirilen yenilikler arasında yer almaz?

- A) Resmi nikah esası getirildi
- B) Tek kadınla evlilik esası getirildi
- C) Mirasta kadın erkek eşitliği getirildi
- D) Seçme ve seçilme hakkı getirildi
- E) Kadına istediği işe girme hakkı tanındı

Ç. EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR VE GELİŞMLER

1. Bu kanuna göre Türkiye Cumhuriyeti’ndeki bütün okulların programlarının ve eğitim sisteminin düzenlenmesi Millî Eğitim Bakanlığına bırakıldı. Kanunla eğitim sistemi çağdaş, laik ve millî bireyler yetiştirecek şekilde düzenlendi. Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra Millî Eğitim Bakanlığı yaptığı inceleme sonucunda, 11 Mart 1924’te medreselerin kapatılmasına karar verdi. Bu adım eğitimin laikleşmesi yönünde atılmış büyük bir adım oldu. **3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen kanun aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Şeriye ve Evkaf Vekaleti
- B) Erkan-ı Harbiye Umum Vekaleti
- C) Meclis-i Valayı Ahkamı Adliye
- D) Şurayı Devlet
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

2. Kanun ile Türkiye'deki bütün okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. 11 Mart 1924 tarihinde bu Kanun uyarınca medreseler kapatıldı. Din görevlisi yetiştirmek amacıyla imam-hatip mektepleri açıldı ve ilahiyat fakülteleri kuruldu. 2 Mart 1926 tarihinde kabul edilen Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun ile devletin izni olmadan okul açılmayacağı karar altına alındı. İlköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimin esasları belirlendi.

3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeriye ve Evkaf Vekaleti
- B) Erkan-ı Harbiye Umum Vekaleti
- C) Meclis-i Valayı Ahkamı Adliye
- D) Şurayı Devlet
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu

3. Okuma yazma seferberliği başlatıldı. 11 Ekim 1928'de Millet Mekteplerinin açılması kararlaştırıldı. Bu okullar halkın işlerini aksatmadan onları yeni alfabe ile okuryazar yapmayı hedefliyordu. Millet Mekteplerinin merkezlerine ulaşım imkânı bulamayan yurttaşlar için gezici Millet Mektepleri oluşturuldu. Gazi Mustafa Kemal, halkçılık ilkesi doğrultusunda kurulan ve kendisine başöğretmenliği teklif edilen Millet Mekteplerinin başöğretmenliğini kabul etti.

1 Kasım 1928 tarihinde yapılan inkılap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harf İnkılabı
- B) Uluslararası Rakamların kabulü
- C) Takvim ve saatin değiştirilmesi
- D) Ağırlık ve uzunluk ölçülerinin değiştirilmesi
- E) Kabotaj Kanunu

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

D. TOPLUMSAL ALANDAKİ İNKILAPLAR VE GELİŞMELER

4. 25 Kasım 1925 tarihinde kabul edilen kanunla şapka inkılabı toplum tarafından benimsenince 3 Aralık 1934'te Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun çıkarıldı. Bu Kanun ile de hangi din ve mezhepten olursa olsun ibadethanelerin dışında, insanların dinî kıyafetle gezmeleri yasaklandı. Böylelikle giyim kuşam konusundaki kargaşaya son verildi.

Kılık kıyafette yapılan bu inkılaplar aşağıdaki hangi ilkelerle doğrudan ilgilidir?

- A) Milliyetçilik-Laiklik
- B) Halkçılık-Laiklik
- C) Devletçilik-Laiklik
- D) Cumhuriyetçilik-Milliyetçilik
- E) İnkılapçılık-Devletçilik

5. Halkın dinî duygularının kötüye kullanılmasını önlemek için Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Hakkındaki Kanun çıkarılarak tekke ve zaviyeler kapatıldı (1925). Aynı kanunla şeyh, derviş, mürit, dede ve seyit gibi unvanların kullanılması ve bu unvanların sembolü hâline gelmiş elbiselerin giyilmesi de yasaklandı.

Bu inkılaplar aşağıdaki hangi ilkelerle doğrudan ilgilidir?

- A) Milliyetçilik-Laiklik
- B) Halkçılık-Laiklik
- C) Devletçilik-Laiklik
- D) Cumhuriyetçilik-Milliyetçilik
- E) İnkılapçılık-Devletçilik

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

6.

- 1 Ocak 1926 tarihinden itibaren miladi takvim kullanılmaya başlandı.
- Alaturka saat yerine uluslararası saate geçildi.
- 1928’de çıkarılan Uluslararası Rakamların Kabulü Kanunu ile Avrupa devletlerinin kullandığı rakamlar kabul edildi.
- Uluslararası uzunluk ve ağırlık ölçülerinin kabulü (1931)
- Hafta tatilinin cumadan pazara alınması (1935)

Yukarıdaki inkılaplar en çok aşağıdaki hangi alanı etkilemiştir?

- A) Ticaret
- B) Hukuk
- C) Eğitim
- D) Sanat
- E) Spor

7. 1934’te çıkarılan diğer bir kanunla da ayrıcalık belirten ağa, hacı, hafız, hoca, molla, efendi, bey, beyefendi, paşa gibi lakap ve unvanların resmî işlerde kullanılması yasaklandı.

Bu kanunun çıkarılması aşağıdaki hangi ilke ile doğrudan ilişkilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Devletçilik
- C) Halkçılık
- D) Cumhuriyetçilik
- E) İnkılapçılık

8. 1934’te TBMM’de kabul edilen Soyadı Kanunu’na göre herkes bir soyadına sahip olacaktır. Rütbe, memuriyet, yabancı ırk ve millet adlarıyla, ahlaka aykırı ve gülünç olan sözcükler soyadı olarak alınmayacaktır. Soyadı Kanunu’na ek olarak, 26 Kasım 1934’te “Lakap ve Unvanların Kaldırılmasına Dair Kanun” kabul edildi. Bu kanunla toplum içinde ayrıcalık bildiren ağa, hafız, molla, efendi, bey, paşa, hanım, hazretleri gibi unvan ve lakaplar kaldırıldı ve bunların kullanılması yasaklandı.

Bu kanunun çıkarılması aşağıdaki hangi ilke ile doğrudan ilişkilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Devletçilik
- C) Halkçılık
- D) Cumhuriyetçilik
- E) İnkılapçılık

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

9. 3 Nisan 1930'da belediye seçimlerinde, 26 Ekim 1933'te muhtar ve ihtiyar heyetlerine, 5 Aralık 1934'te milletvekili seçimlerinde kadınlara seçme ve seçilme hakkı verildi. İsviçre dahil bazı Avrupa ülkelerinde bile kadınların oy kullanamadığı bir dönemde, Türk milletinin böyle bir adımı atması Türkiye'de insan hakları ve demokrasinin gelişmesi açısından son derece önemlidir. Kadınlar, bu haklarıyla yönetimde erkeklerle birlikte söz sahibi olmuşlardı. 1 Mart 1935'te toplanan 5. Dönem TBMM'de 18 kadın milletvekili yer almıştır.

Bu gelişmelerin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadının yönetime katılmasını sağlama
- B) Aile yapısında değişiklik yapma
- C) Kadınlar arasında okur-yazar oranını artırma
- D) Çok partili hayata geçme
- E) Seçime katılmayı zorunlu hale getirme

10. Aşağıdaki olayları kronolojik olarak sıraladığımızda en son sırada hangisi yer alır?

- 1-Ağırlık ve Uzunluk Ölçülerinin Değiştirilmesi
- 2-Latin Harflerinin Kabulü
- 3-Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- 4-Soyadı Kanununun Kabul edilmesi
- 5-Şapka Kanunu.

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

E. EKONOMİ ALANINDAKİ GELİŞMELER

11.

- Türk vatandaşları yerli malı kullanımına teşvik edilmelidir.
- Yabancı sermayenin ülkeye girişi bir kurala bağlanmalıdır.
- Özel sektörün teşvik edilmesi için millî bankalar kurulmalıdır.
- Günlük tüketim mallarının üretilmesine öncelik verilmelidir.
- Çiftçiden alınan aşar vergisi kaldırılmalıdır.
- Ziraat Bankasının sermayesi tarım dışı alanlarda kullanılmamalıdır.

Yukarıdaki kararlar aşağıdakilerden hangisinde alınmıştır?

- A) İzmir İktisat Kongresi
- B) Takrir-i Sükun Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Tekalif-i Milliye
- E) Teşkilat-ı Esasiye

12. Türk karasularında gemi işletme hakkının Türklere ait olması anlamına gelen kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şapka Kanunu
- B) Takrir-i Sükun Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Tekalif-i Milliye
- E) Teşkilat-ı Esasiye

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

13. Misak-ı İktisadi kararı aşağıdakilerden hangisinde alınmıştır?

- A) Son Osmanlı Mebusan Meclisi
- B) TBMM
- C) Sivas Kongresi
- D) İzmir İktisat Kongresi
- E) Erzurum Kongresi

14.

- I. Türkiye İktisat Kongresi (1923)
- II. Aşar Vergisi'nin Kaldırılması (1925)
- III. Kabotaj Kanunu (1926)
- IV. Teşvik-i Sanayi Kanunu (1927)

Buna göre yukarıdaki faaliyetlerin hangisi doğrudan tarım alanıyla ilgilidir?

- A) Yalnız II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

15.

- Türkiye halkı millî hâkimiyetini hiçbir şeye feda etmez.
- Türkiye halkı, kullandığı eşyayı mümkün olduğunca kendi üretir. Çok çalışır. Zamanda, servette ve dış alımda israftan kaçır. Millî üretimi sağlamak için geceli gündüzlü çalışmak ilkesidir.
- Hırsızlık, yalancılık, riya ve tembellik en büyük düşmanımızdır.

İzmir İktisat Kongresinde kabul edilen bu karar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Misak-ı İktisadi
- B) Takrir-i Sükûn Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Tekalif-i Milliye
- E) Teşkilat-ı Esasiye

3.ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

16. Türkiye İktisat Kongresi'nde alınan kararlar gereğince cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren sanayileşme çalışmalarına ağırlık verildi. Halkta yeterli sermaye olmadığı için özellikle ağır sanayi kuruluşları devlet tarafından oluşturuldu. Özel sektörün de desteklenmesi ihmal edilmedi. Devlet, bu kanunla özel sektördeki girişimcilere ucuz arsa, uzun vadeli kredi, belli süreler için vergi muafiyeti, gümrük vergilerinde indirim gibi kolaylıklar sağlayarak kalkınmayı hızlandırmak ve ekonomiyi canlandırmak istemiştir.

Özel sektörün desteklenmesi amacıyla çıkarılan kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Misak-ı İktisadi
- B) Teşvik-i Sanayi
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Tekalif-i Milliye
- E) Teşkilat-ı Esasiye

17. Türk karasularında gemi işletme hakkının Türklere ait olması anlamına gelen kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şapka Kanunu
- B) Takrir-i Sükûn Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Tekalif-i Milliye
- E) Teşkilat-ı Esasiye

HAZIRLAYAN: ARİF ÖZBEYLİ